І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 89. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 10-го ТРАВНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, MAY 10, 1974 No. 89. VOL. LXXXI.

ПІДГОТОВЛЯЄТЬСЯ ЗАГАЛЬНОУКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ У ВАШИНҐТОНІ

Ню Йорк. — На засіданні представників Екзекутиви УККА та окремих організацій, зокрема молодечих, 8-го травня оформлено Діловий комітет для підготовки Загальноукраїнської Маніфестації у Вашинґтоні 22-го червня та розглянено і затверджено рямовий плян підготовчих заходів та самої імпрези. Наради відкрив екзекутивний директор УККА мгр Іван Базарко, який одночасно ширше поінформував про досі пороблені заходи щодо запляновної маніфестації для відзначення 10-річчя з дня відкриття у Вашинґтоні пам'ятника Тарасові Шевченкові, що буде получене з всенародним протестом проти переслідувань українських патріотів в ССCP. Згідно з домовленням з Конференцією Молодечих Центральних Організацій і на її пропозицію, Екзекутива УККА затвердила головою Ділового комітету для підготовки вашинґтонської маніфестації інж. Миколу Семанишина. Крім того, Екзекутива УККА повідомила всі свої Відділи про заплановану імпрезу і її характер, закликаючи їх розпочати на місцях підготовку до масової участи у маніфестації у Вашинґтоні. Після ширшого обміну думками над проєктом підготовки і самої маніфестації, зібрані на нараді схвалили загальний плян і також перевели уконституювання Ділового комітету, який діятиме в такому складі: інж. М. Семанишин — голова, Христя Кульчицька, голова Конференції молодечих центральних організацій і д-р С. Курилас, голова Відділу УККА у Вашинґтоні — заступники, ред. М. Сосновський — секретар, С. Чума — організаційний референт, мгр О. Германюк — касир, представники всіх центральних молодечих організацій, представники Екзекутиви УККА — екзекутивний директор мгр І. Базарко та д-р В. Душник, голова Політичної ради УККА проф. І. Вовчук та, як члени Комітету, — голови Відділів УККА східніх стейтів ЗСА. Закриваючи наради, інж. М. Семанишин висловив впевненість, що запланована маніфестація і демонстрація у Вашинґтоні 22 червня знайде всебічну підтримку з боку українського громадянства і і буде справді масовою та імпозантною, тим більше, що йдеться у цьому випадку про дві незвичайно актуальні і важливі справи: належне відзначення 10-ліття відкриття у Вашинґтоні пам'ятника найбільшому поетові України Тарасові Шевченкові і про акцію в обороні наших переслідуваних і в'язнених в тюрмах та концтаборах братів і сестер в Україні. Ширше засідання Ділового Комітету з представниками організацій відбудеться у Філядельфії 18-го травня.

Делеґати УНС Філядельфійської круги відбули передконвенційні наради

Філядельфія (С.Г.) — Минулої неділі, 5-го травня, тут у власному домі Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу 34 делеґати Відділів Округи на найближчу 28-му Конвенцію УНС нараджалися над спільними побажаннями і пропозиціями для Конвенції. Після молитви, проведеної о. протопресв. Степаном Біляком, філядельфійським деканом УПЦеркви, наради відкрив і ними проводив голова Округи, головний радний і асистент Організаційного Відділу УНС Степан Гавриш, секретарював Р. Тарнавськи. Участь у цих передконвенційних нарадах взяли, крім делеґатів: головний предсідник Йосип Лисогір, почесний член Головного Уряду д-р Володимир Галан, головні контролери проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук та головна радна і голова Вілксберської Округи Анна Гарас. Інж. Іван Скіра, д-р Іван Скальчук, інж. Михайло Нич, мгр Іван Скочиляс та Микола Тимків в імені Комісії пропозицій і побажань Округи до Конвенції з'ясували ряд пропозицій та проєктів щодо зміни статуту УНС. В дискусії над пропонованими змінами взяли участь більшість учасників нарад. Головний предсідник Й. Лисогір у своєму слові з'ясував ряд справ і проблем, що будуть предметом розгляду і схвалень Конвенції, а голова Округи Степан Гавриш інформував про здобутки Округи в теперішній конвенційній членській кампанії за останні чотири місяці. Згідно з його твердженням, Округа здобула досі в цій кампанії 204 нові члени і потребує ще 96 для 100-відсоткового виконання своєї організаційної квоти. Однодушно схвалено виконати цю квоту та затримати для Округи першенство між всіми Округами УНС.

Після цих нарад відбулися ще окремі наради місцевого Конвенційного Комітету з д-ром Володимиром Галаном у проводі.

Бібліотекарі, книгарі і видавці заповідають З'їзд в Українській Будівлі УНС

Джерзі Сіті. — Як повідомляють з Асоціяції Українських Бібліотекарів, цьогорічний З'їзд українських бібліотекарів, книгарів і видавців ЗСА і Канади відбудеться в днях 6 і 7-го липня ц.р. в приміщеннях Української Будівлі, новозбудованого хмаросягу Українського Народного Союзу в Джерзі Сіті.

Основною метою З'їзду буде організація стабільного та найбільш ефектовного ринку збуту для українських видань і заразом забезпечення наших видавництв і книгарень сталим покупцем, зокрема в боку американських і канадських публічних, дослідних та університетських бібліотек. З'їзд запланований на час відбуття річної конференції Американської Бібліотечної Асоціяції, яка відбуватиметься в тижні від 7-13-го липня в Ню Йорку з участю біля 10.000 американських і канадських бібліотекарів.

ЛЕВ РОЙТМАН ДОПОВІДАТИМЕ В Л.-М. КЛЮБІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Заходами Головної Управи ДОБРУС-у в ЗСА влаштовується доповідь Лева Ройтмана, недавно прибулого з УССР, на тему: „Право і безправ'я на Україні". Л. Ройтман це бувший совєтський адвокат з Києва, який в доповіді вияснить співвідношення дірчого кримінального кодексу в УССР і СССР, розгляне специфіку переслідування учасників українського визвольного руху, політичні процеси над дисидентами, групою Караванського, Лук'яненка і ін. Після доповіді запити і дискусія. Доповідь відбудеться в неділю, 12-го травня ц. р. о год. 5й по полудні в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку.

ОПОЗИЦІЙНІ ПАРТІЇ ПОВАЛИЛИ УРЯД ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА ТРУДО

Оттава, Канада. — У середу, 8-го травня, канадський уряд прем'єр - міністра П'єра Е. Трудо, лідера Ліберальної партії, був повалений, коли в Палаті Громад не одержав заяви довір'я відносно своєї бюджетової політики. Посли із Нової Демократичної партії, які досі підтримували Ліберальну партію в подібних голосуваннях, цього разу приєдналися до опозиційної партії Прогресивних Консерватистів і повалили уряд 137-ма голосами проти 123. Як відомо, від останніх виборів у жовтні 1972-го року, уряд прем'єр - міністра Трудо був меншинним урядом, бо Ліберальна партія не мала більшости в парляменті, здобуваючи тільки 3 місця більше від найближчого суперника, Прогресивних Консерватистів. Прем'єр - міністер Трудо був тоді змушений погодитися на непевний „союз" із Новою Демократичною партією, яка минулої середи допомогла повалити його уряд. Після того, як Палата Громад висловила недовір'я його урядові, Трудо повідомив, що звернеться до генерального губернатора Жуля Леже, щоб формально розпустив парлямент. Нові вибори правдоподібно відбудуться 8-го липня.

Опозиційні партії закинули прем'єр - міністрові Трудо, що 23.95 більйоновий бюджет, представлений урядом минулого понеділка, не розв'яже проблеми інфляції. Уряд твердив, що цей бюджет містить пропозиції, які мають на меті фінансово допомогти громадянам із низькими прибутками. Опозиція натомість твердила, що запропоновані урядом заходи насправді вийдуть на некористь біднішим канадцям. Це перший раз в історії Канади, що уряд був повалений через бюджетове питання.

Прем'єр міністер Трудо повідомив, що незабаром виступить на телебаченні, щоб представити канадцям свої пляни відносно нових виборів. Деякі коментатори твердять, що Ліберальна партія в цих виборах може здобути стільки місць в Палаті Громад, як здобула в останніх виборах, або й більше, бо опитування, переведені кількома агенціями, виявили, що Трудо втішається більшою популярністю між канадцями, ніж лідер Прогресивних Консерватистів Роберт Стенфілд.

Москва обіцяла дати Арґентині 600-мільйоновий кредит

Москва. — Члени арґентинської торговельної місії, яка тепер побувала в Совєтському Союзі, повідомили, що Москва обіцяла дати Арґентині 600-мільйоновий кредит на закупівлю совєтського устаткування для розбудови кількох великих електростанцій в цій південноамериканській країні. Речники арґентинської місії заявили, що завдяки цьому кредитові Арґентина до 1977-го року подвоїть свою продукцію електричної енергії. Ці джерела також повідомили, що арґентинська місія, очолювана міністром економіки Хозе Хельбардом, підписала з Москвою ряд торговельних договорів, на підставі яких Совєтський Союз закуповуватиме в Арґентині рогату худобу, риж, овочі, черевики, хемічні продукти та вина. Один член арґентинської місії також повідомив, що Москва плянує дати Арґентині додаткові кредити на розбудову нафтової та металюргійної індустрій.

Коментатори вказують, що ця „приязнь" Москви до Арґентини наступила після того, як президент Хуан Перон змінив політику цієї південноамериканської країни відносно Куби, відновлюючи дипломатичні звязки з Гаваною і поновлюючи трогівлю. З огляду на цю нову закордонну політику Арґентини, Москва передала Перонові запрошення відвідати Совєтський Союз. Згідно з інформаціями, поданими речниками арґентинської торговельної місії, Перон відвідає Москву ще цього року, правдоподібно у вересні, або жовтні.

Сестри американських чинів відвідали собор св. Софії в Римі

Рим (УПБ). — У днях від 23-го лютого до 4-го березня ц. р. до Риму з'їхались представниці всіх жіночих монаших Чинів Америки на свій перший міжнародний з'їзд у цілі перевірки свого служіння в модерному світі. Це група Сестер, що не кинулись швидко наосліп на приманливі сучасні гасла різних реформ та непотрібних іновацій. Свій з'їзд і свій гурт вони назвали „Консорціюм Перфекте Харітатіс", а зміст нарад мав гасло: „Монахиня на службі віри". В часі їхнього з'їзду вони вислухали ряд доповідей світової слави богословів, спеціялістів та експертів від монашого життя, провели дискусії над сучасними проблемами життя жінки-монахині, мали свою авдієнцію в Папи та св. Літургію по важніших церквах Риму. Деякі з доповідей: „Монахині і їхнє апостольське служіння в Церкві" — професор богословії в Анджелікум В. Мічелі, Т. І.; „Деякі інтелектуальні й духовні причини криз у житті віри в монахів" — професор богословії Г. Дуґан (Нова Зеляндія); „Свідчення черниць з-поза залізної заслони" — англіканський міністер М. Бордо, директор Інституту для студій релігії і комунізму (Англія); „Сестри-монахині у служінні віри для терплячого світу" — Сестра Елвіра (Рим); „Божий поклик до монахинь і їхня роля в модернім світі" — Е. Головей, філософ, богослов (Англія) та ін.

Дискусія з панелістами відбулась на тему: „Напрямні у служінні віри" — під проводом Сестри Марі Еліси. В загальному в цілій програмі було 14 доповідей і одне дискусійне засідання. Це поважний рекорд на вісім днів. Кожного дня відправлено для з'їзду св. Літургію з проповідями. Між проповідниками були такі особистості, як кардинал Райт (префект Конґреґації клиру), кард. Раймонді (префект Конґреґації для канонізацій), кард. Ваньоцці (економ Апостольської Столиці), архиеп. Маєр (секретар Конґреґації для монаших світських інституцій) і наш Блаженніший Верховний Архиєпископ Йосиф на закінчення з'їзду.

З'їзд американських Сестер закінчився св. Літургією в нашім соборі Святої Софії в неділю, 3 березня, о год. 5:30 по полудні. Здається, це було перше того роду численне торжество для чужинців у нашім храмі. Понад 350 Сестер різних Згромаджень і Чинів виповнили наш храм. Блаж. Верховний Архиєпископ відправив для них св. Літургію в сослуженні вісьмох отців і диякона та проповідував до Сестер в англійській мові. Американський священик, духовний опікун з'їзду, подякував при кінці Служби Божої Блаженнішому за св. Літургію і слово науки та запевнив, що зібрані представники Чинів будуть молитися за нашу переслідувану Церкву.

ОБРАНО НОВУ УПРАВУ ХЛІБОРОБСЬКО-ОСВІТНЬОГО СОЮЗУ У БРАЗИЛІЇ

Куритиба. — Одна з найстарших українських організацій в Бразилії, Хліборобсько-Освітній Союз відбув ще в лютому ц. р. свої Загальні Збори на яких вибрано нову Управу Союзу із проф. Степаном Плахтином у проводі.

В повідомленні З'їзду говориться, що за останні роки ця найстарша і найбільш активна організація українців у Бразилії почала занепадати. Змаліло число членства при центральному осідку в Куритибі, як також у численних філіях. Одинадцять філій в провінціях Парани і Санта Катаріна взагалі перестали існувати. Потрібно б вжити посилених зусиль, щоб хоч деякі з них оживити і законтивізувати наново громаду. Часопис „Хлібороб", який виходив на протязі 49 років, перестав появлятися і є малі вигляди на його віднову. Найбільшою турботою провідних одиниць, що залишилися ще активними, є українська молодь народжена в Бразилії, яка застрашаючими темпами денаціоналізується, розпливається і мало хто з тієї молоді залишається при ХОС-і. Частина молоді залишилася тільки в філіях, де існують якісь мистецькі одиниці, і то тільки в таких місцевостях, як Куритиба чи другі більші скупчення. Працюють вони власними силами, без допомоги з-зовні і без жадної фахової допомоги.

На згаданому З'їзді докладно обговорено стан організаційного життя і намічено ряд заходів для його покращання. Зокрема доручено Центральній Управі приступити негайно до видання місячного бюлетеню, аж до часу, доки буде відновлене видання „Хлібороба". Також доручено управі зосередити всю увагу на відтинок молоді і подбати про набуття літньої оселі для дітвори.

Президентом новообраної Управи став проф. Степан Плахтин. До управи входять ще: проф. Ольга Горачук, інж. Степан Микилита, адв. Зенон Маґас — (заступники президента); Сергій Франків, адв. Б. Карпин, агроном П. Єдин (секретарі): адв. Йосиф Білик, Павло Дубицький (касири); Іван Базан, Еміліо Лехачинський, д-р Г. Геттер, Гілярій Безручко, Андрій Василик, Василь Чмир, Амврозій Хома, д-р Юліян Бузький, д-р Григорій Пелюхно, Василь Зімовський ,Надьо Оришин, Іван Микитчук, Гаврило Скальський, Іван Федусенко (члени); Степан Палудшишин, Іван Сподарик, Діонісій Хома, Григорій Гордій, адв. Василь Булик, Михайло Мартинишин ,Фирміно Ковальчук (Контрольна комісія) і Степан Равлик, Іван Мазепа (бібліотекарі).

Делеґати висловлювали надії, що новообрана Управа в поширеному складі відновить організаційне життя ХОС-у і пожвавить працю серед української спільноти в Бразилії.

Зменшилися розбіжності в становищах Сирії та Ізраїля

Єрусалим. — Після повновної зустрічі 8 травня з сирійським президентом Гафезом Ассадом, на якій державний секретар Кіссінджер подав до відома нові ізраїльські пропозиції щодо демаркаційної лінії і умов роз'єднання військ, Генрі Кіссінджер і його найближчі дорадники почали висловлюватися більш оптимістично про дальший розвиток сирійсько-ізраїльських переговорів, мовляв, „деякий проґрес зроблено". Це саме видно з короткого повідомлення ізраїльської сторони, хоч ізраїльські та сирійські чинники підкреслюють, що ще є багато спірних питань до вирішення. Має свою вимову факт, що Генрі Кіссінджер поінформував, що він приготований на те, щоб остатися довше на Близькому Сході, а не повертатися наступного тижня до Вашинґтону, як він початково плянував, якщо тільки будуть вигляди на досягнення порозуміння. З Дамаску інформують, що сирійський президент Ассад одержав листа від генерального секретаря ЦК КПСС Л. Брежнєва. Хоч зміст листа невідомий, то поширене переконання, що в ньому Брежнєв з'ясував становище СССР до справи сирійсько-ізраїльських переговорів. В часі останньої зустрічі Кіссінджера з президентом Ассадом була переведена основна дискусія над окремими точками проєкту роз'єднання військ та демаркаційної лінії. Як виявляється, Ізраїль готовий таки йти на далекойдучі поступки, що безумовно створює кращі вигляди для переговорів. Що найважливіше, це готовість Ізраїля звільнити місто Ель Квінейтру, адміністративний осередок Ґолянських висот, на чому Сирії в першій мірі залежить.

Китай оспорює право СССР втримувати воєнну фльоту на Індійському океані

Москва. — На сторінках газети „Известия" появилася стаття Сєрґєя Куліка, політичного коментатора ТАСС в якій совєтський автор відкидає китайські закиди щодо „совєтської військової присутности" на Індійському океані. Совєтський коментатор пише, що „Совєтський Союр є великою морською потугою і Індійський океан є природним шляхом, яким упродовж року користуються наші кораблі, перепливаючи між нашими західніми та східніми портами". Китайські закиди, мовляв, поява совєтських військових кораблів на Індійському океані є загрозою для народів Азії і Африки, є „пропагандивної натури" і не відповідають правді. Ці народи протестують проти стаціонування на водах Індійського океану тільки „чужих кораблів", тобто американських, а не совєтських. За інформаціями із західніх джерел, СССР втримує від 1971 року на Індійському океані біля 20 воєнних кораблів, користуючись портами на східньому побережі Африки, Індії та Сінґапуру. Знову ж „Литературная газета" з 8 травня підняла повновно питання захопленого китайцями ще в березні совєтського ґелікоптера разом з тричленною залогою. Газета інформує, що китайці знущаються над захопленими совєтськими вояками, закидаючи їм шпигунство проти Китаю, хоч насправді, як твердить газета, вони мали за завдання перевести хворого вояка до лікарні з віддаленого військового посту і в часі негоди втратили орієнтацію та мусіли приземлитися на китайській території, не маючи пального.

„УКРАДЕНЕ ЩАСТЯ" В ЧИКАҐО

Чикаґо. — Український Драматичний Театр „Заграва' з Торонта поставить' в суботу, 18-го травня ц. р. о год. 7-ій вечора в Авдиторії Школи Шопена (Райс і Кембелл) відому драму на 5 дій Івана Франка — „Украдене Щастя".

РОСІЙСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА В СССР ЗАСУДЖУЄ А. СОЛЖЕНІЦИНА

Париж. — Паризька „Русская мисль" опублікувала відповідь московського патріярха Пімена на лист архиєпископа Брюссельського і Бельґійського Василія в обороні депортованого з СССР письменника А. Солженіцина. Архиєпископ Василій написав наступного листа патріярхові Піменові з приводу осудження митрополитом Крутицьким і Коломенським Серафимом (Російська Православна Церква) письменника А. Солженіцина в заяві до ТАСС з 16 лютого 1974 року:

„Я глибоко огірчений твердженням Високопреосвященнішого митрополита Крутицького і Коломенського Серафима, який оправдує репресивні заходи проти великого російського письменника, відважного борця за правду і свободу, і тим самим за справжній християнський мир, Александра Ісаєвича Солженіцина. Виступ Високопреосвященішого Серафима примушує мене, як архиєпископа Російської Православної Церкви також висловитися, щоб не витворилося переконання, начебто владика Серафим висловлює думку всього російського єпископату. Тому заявляю, що я цілком не згідний з усім змістом заяви митрополита Серафима, і з його оправдуванням репресій щодо Солженіцина зокрема. Того роду виступи наносять важкий удар доброму імені Московської Патріярхії. З відданістю і любов'ю в Христі, Василій, архиєпископ Брюссельський і Бельґійський".

На цю телеграму наспіла така відповідь Московського патріярха з датою 3 березня:

„Ваше Високопреосвященство! Цим повідомляю Вас про резолюцію Його Святости, Святішого Пімена, Патріярха Московського і всієї Руси, накладену на Вашу телеграму від 17 лютого ц. р. „Преосвященіший Митрополит Серафим у своїй заяві про дії Александра Солженіцина правильно висловив думку своїх співгромадян, на що має право кожна людина. Преосвященний Архиєпископ Василій у цьому питанні, як той, що провів більшу частину свого життя на еміґрації, не може бути повністю безпристрастним до того, що проходить на його совєтській Вітчизні. Патріярх Пімен". З любов'ю в Господі, голова відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріярхату, Митрополит Тульський і Белєвський Ювеналій".

Щоб читачі мали повний погляд на цю ситуацію, додатково інформуємо, що митрополит Серафим, про якого мова, опублікував через ТАСС в газеті „Правда", органі ЦК КПСС, заяву під наголовком „Відщепленцеві — погорда народу". У цій заяві він писав: „як митрополит Російської Православної Церкви, яка постійно виступає на захист миру, вважаю указ Президії Верховної ради СССР єдино правильним заходом щодо А. Солженіцина". Далі у заяві митрополита Серафима говориться, як передав ТАСС 16 лютого 1974 р., що „Солженіцин сумно відомий зі своїх дій в підтримку кіл, ворожих до нашої Вітчизни, нашого народу. Всі його дії по суті спрямовані проти пом'якшення міжнародного напруження та встановлення тривалого миру на землі".

Це повідомлення ТАСС про того роду заяву митрополита Серафима викликало реакцію архиєпископа Василія Кривошеїна з Бельгії. Становище митполита Серафима, як ми бачили, повністю підтримав московський патріярх Пімен, що, очевидно, має свою окрему вимову, бо засвідчує на чиїй фактично службі є в СССР Російська Православна Церква під його керівництвом.

Московський патріярх заборонив священикові критикувати занепад релігійного і морального життя в СССР

Москва. — Православний священик Димитрій Дудко, у віданні якого є церква св. Миколая в Москві на Преображенській вулиці, розпочав у своїй церкві серію проповідей у формі запитів та відповідей на різні теми між ним і присутніми вірними. Цього роду „вільну дискусію" він мусів, однак, припинити, як повідомляє кореспондент „Ню Йорк Таймсу" з Москви Гедрик Смит, на доручення московського патріярха Пімена „аж до часу, поки я з ним не зустрінуся". Справа в тому, що в часі цієї дискусії о. Д. Дудко цілком відверто критикував занепад духовного життя і моралі в СССР за час совєтської влади. Він вказував на те, що СССР досягнув великих здобутків в науці і технології, але духовне життя населення підупало. Звичайно, на такі „сесії" в церкві приходило 500 - 600 людей, переважно молоді, які хотіли послухати його слів. Багатьом приходилося довго ждати, заки знайшлося для них місце в церкві. Молоді, звичайно, приносили зі собою апарати для записування слів священика, який постійно підкреслював, що він „виконує Боже діло". Сам о. Д. Дудко, якому 50 років, був довголітнім в'язнем у совєтських концтаборах. Його арештовано як студента Московської Теологічної Семінарії. По звільненні з ув'язнення в 1956 р. він закінчив теологічні студії в Загорську і від 1960 р. обслуговуй вірних в Москві. Серед його відвідувачів були також у свій час А. Солженіцин з дружиною та письменник-дисидент В. Максимов. Проповідь у формі запитів та відповідей він започаткував щойно в цьому році після Різдва і це притягнуло до його церкви дуже багато людей. В часі однієї такої сесії була порушена справа вислуговування ієрархії Російської Православної Церкви режимові. Відповідаючи на цей закид, о. Д. Дудко заявив, що ієрархія є „обложена інформаторами органів", тобто політичної поліції КҐБ. За словами цього священика, „Росія тепер є на Голготі, а Христа в Росії розп'яли". Цей факт, однак, тільки скріплює Церкву, яка є тоді найсильнішою, коли „є на хресті".

Помер письменник Володимир Владко

Київ.— Правління Спілки письменників СССР та Спілки письменників України подали до відома, що тут помер на 74 році життя письменник Володимир М. Владко. Перші літературні твори В. Владка появилися в 1917 р. Відомий він був теж як публіцист. З 1931 року працював переважно в жанрі наукової фантастики. Популярними стали такі його науково-фантастичні романи, як „Арґонавти всесвіту", „Нащадки скіфів", „Сивий капітан", „Залізний бунт", „Фіолетова загибель". В. Владко народився 26 грудня 1900 р. в Петербурзі (Ленінград) у родині службовців. У повідомленні, що його опублікувала „Літературна газета" з 1 травня, подається, що В. Владко був відзначений двома ордерами „Знак пошани" та почесною грамотою Президії Верховної ради УССР і медалями.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Підозрілі техніки

На П'ятій евеню в Ню Йорку, в хмаросязі „Дженерал моторс", приміщується представництво совєтського автомобільного заводу КамАза, що його очолює Г. С. Щукін. Завданням цього представництва є дбати про постачання для СССР із ЗСА машинобудування, а також наглядати за перевишколом совєтських інженерів і технічних працівників на американських підприємствах. В газеті „Известия" з 30 квітня кореспондент цієї газети в ЗСА В. Кобиш написав досить широко про розміри американсько - совєтського технічно - наукового і торговельного співробітництва. Деякі дані, що їх В. Кобиш навів, показують, чому американський „великий бизнес" в такій мірі заінтересований в „політиці відпруження" і чому американські бизнесмени так щиросердечно підтримують політику зближення з СССР, що її здійснює президент Ніксон. Ось деякі числа і дані.

Компанія „Суінделл - Дреслер", філія „Пуллмана", яка готує проєктування ливарного комплексу КамАза, має совєтські замовлення на суму кругло 50 міл. долярів. Клівлендська фірма „Сі-І-Кест Еквіпмент" виконує совєтські замовлення об'ємом на 35,5 міл. долярів — 70 процентів всього обороту цієї кампанії в 1973 році. Фірма „Голкрофт" з стейту Мичиґен має доставити для КамАза продукцію на суму 19,9 міл. долярів. Ця фірма підписала з СССР 14 контрактів на термічні печі. В іншому аспекті з КамАзом співпрацює чикаґівська фірма „Нешенел інжінірінг", яка спеціялізується в обладнанні для ливарного виробництва. У цій компанії проходять перевишкіл совєтські інженери та техніки. Такий же перевишкіл переходять совєтські технічні спеціялісти в Піттсбурзі на заводах фірми „Суінделл - Дреслер", де тепер знаходиться разом 118 осіб з СССР, серед них головний інженер ливарського комплексу КамАза Лев Шаблиґін та заступник головного металюрга КамАза Ніколай Неня.

Інформуючи про американсько совєтське співробітництво, совєтський кореспондент підкреслює, що це співробітництво життєво важливе для американської промисловости, яка тільки тому може втриматися „на поверхні", бо має совєтські замовлення. „Звичайно, — додає цей кореспондент, — на шляху розвитку економічних відносин між СССР і ЗСА є ще значні труднощі. В З'єднаних Стейтах Америки ще є впливові кола, які ставлять перешкоди політиці відпруження, маючи за ціль не допустити до нормалізації ділового співробітництва між нашими країнами. Стосуються недопустимі намагання використати торгівлю як інструмент втручання у внутрішні справи Совєтського Союзу, натиску на СССР. Реакційне крило в Конґресі гальмує процес надання Совєтському Союзові статусу найбільш упривілейованої держави, намагається зірвати кредитування совєтсько - американської торгівлі, чіпляється за інші дискримінаційні обмеження".

В американській щоденній пресі майже не подибується будь-яких згадок про цю справжню інвазію совєтських „студентів" американських технологічних досягнень. Знаючи совєтську шпигунську „техніку", в якій заанґажовані навіть совєтські церковнослужителі, можна собі також уявити, що завдання цих совєтських інженерів та керівників заводів далеко не обмежуються до самої тільки науки.

У коментованому на цьому місці недавно інтерв'ю американського секретаря оборони д-ра Шлезінджера була згадка, що американська оборонна система балянсує совєтську кількостеву перевагу своєю технологічною вищістю. Як довго вона ще потриває, як американці самі її зрікаються?

На службі режиму

Подане до загального відома становище московського патріярха Пімена до стосованого совєтським режимом терору супрати дисидентів, а зокрема до депортування письменника - лавреата Александра Солженіцина, має свою окрему вимову, бо виявляє, як далеко знайшлися на службі совєтського атеїстичного режиму Російська Церква в СССР і в якій мірі ієрархія цієї Церкви готова вислуговуватися офіційній совєтській політиці. Своє становище московський патріярх Пімен уточнив у відповідь на критику підлабузницької заяви іншого високого церковного російського достойника, митрополита Серафима, слова якого цитував ТАСС. Митрполит Серафим, як відомо, висловився в підтримку політики репресій щодо А. Солженіцина, мовляв, „„відщепленцеві" прийшла заслужена кара, коли на основі „указу" Верховної ради СССР його „видворено" з СССР. Московський патріярх Пімен підкреслив, що митрополит Серафим „правильно висловив думку своїх співгромадян", засуджуючи А. Солженіцина і схвалюючи репресивні заходи совєтського режиму.

У такому контексті варто нагадати слова того ж таки А. Солженіцина, якого засуджує, виконуючи волю совєтського режиму, Російська Православна Церква, а який виступає в обороні свободи та справді вільного розвитку цієї Церкви, здаючи собі справу з фактичного стану Церкви в СССР. А. Солженіцин вимагає від совєтського режиму дозволити на „вільний розвиток і взаємозбагачування" для всіх „ідеологічних і моральних течій, зокрема всіх релігій". Ані московський патріярх Пімен, ні митрополит Серафим, ні десятки ієрархів Російської Православної Церкви не мають відваги так поставити справи своєї Церкви і виразно та голосно заявити, що вони не видять „сьогодні ніякої живої духовної сили, крім християнської, яка могла б взятися за духовне вилікування Росії". Коли ж це видвигнув Солженіцин, то вони його на наказ уряду засудили, мовляв, це „відщепленець", яким погордив народ".

Очевидно, Російська Православна Церква має вже у цьому великий досвід. Ця Церква упродовж довгих століть своєї історії засвоїла собі звичку вислуговуватися кожночасному режимові: кривавому Івану Грозному, Петрові Великому, Катерині Другій, а в нашу добу — Сталіну і його наступникам. Найновіша „резолюція" московського патріярха Пімена в справі Солженіцина є тільки одним з чергових доказів на це, що Російська Православна Церква є тільки за формою християнською. За своїм змістом і суттю вона була і продовжує бути одним з надійних засобів в боротьбі за збереження і посилення російського великодержавного імперського інтересу.

Д-р Василь Кіналь

МЕДИЧНА ДОПОМОГА В КРИТИЧНИХ ПРИПАДКАХ

Двадцять, чи тридцять років тому, чи то на рідних землях, чи тут, коли зайшла якась нагла потреба в здоров'ї людини — єдиний загальний лікар-практик давав цю негайну допомогу. До своєї розпорядимости він мав дуже мало засобів, техніка медичних інструментів була неудосконалена, отже часто залишався до здорового осуду природний елемент — очі, які обсервували, вухо, яким можна було вислухати функції організму, дотик, яким можна спостерегти положення кісток та органів і ін. та на основі збадання дати, коли потрібно, наглу допомогу.

Одначе конечно треба підкреслити, що ми всі вчимося на досвідах попередників і багато забігів, які ми стосуємо сьогодні — були знані та вживані в дуже далекій давнині. Вже Гіпократ — батько медицини — народжений 460 року перед Христом знав про зламання і звихнення і їх причини, та в т. зв. Гіпократичній збірці говориться про важливість правильного натягування при лікуванні кісних і суглубних пошкоджень. Його наслідники з Кос в Малій Азії, де він народився, говорили опираючись на їхньому „патроні" про сонце воду та вітер, як лікувальні засоби божеської природи. Пізніше вже за часів Архімеда, 287 - 212 р. перед Христом вже уживано шини для лікування зламань і звихнень.

Від найдавніших часів люди, що займались здоров'ям цебто теперішні лікарі, шукали різних засобів, щоб привертати до життя особи, що тратили свідомість під впливом різних причин. Ім'я Парацельса відоме, як такого, що вперше застосував впровадження повітря до легенів непритомної людини звичайним міхом, за допомогою котрого роздувається вогонь. Цю методу застосовувано в Европі протягом століть.

Щодо застосування шини (т.зв. Шина Томаса) то застосовувано її вже під час Першої світової війни і завдяки цьому смертність при зламанні стегна спала з 80 відсотків до 20 відсотків.

Якщо йдеться про лікування хворого та перевоження його до шпиталю то перший свого рода амбулянс, яким перевезено хворого був застосований вже у Наполеонській війні. У Північній Америці шпиталь в Сінсінаті, Огайо, був мабуть першим що застосував перевожування пацієнтів вже в 1865 р., а в Ню Йорку, Белвю шпиталі, почали послуговуватися амбулянсом 1870 р. Уліпшування перевожування хворих амбулянсами чи каритками швидкої допомоги дуже спопуляризувалося, і займаються цим навіть приватні громадяни, створюючи клюби для перевожування хворих; міські управи і самі шпиталі стараються виробити найпрактичніші системи. Це дуже потрібне, бо смертність через наглі припадки страшенно зростає і жертвою їх падає коло 100,000 людей річно. Статистично доказано, що якщоб ці люди мали негайну швидку допомогу — одну п'яту — зн. 20 тисяч можна б було врятувати.

Доказано теж у Каліфорнії (такими статистичними даними займаються головно університетські клініки), що в околицях, дальших від міст — від наглих припадків вмирає — чотири разів більше людей, чим близько, або у великих містах. Залежить це, як бачимо, від швидкої допомоги так і в перевезенню хворого, як і негайної допомоги в самому шпиталі.

Головним спричинником смерти в американському суспільстві є серцеве захворіння. Американська Кардіологічна Асоціяція твердить, що з 350.000 людей, які вмирають із-за наглих вінцевих захворінь, можна б врятувати яких 10 відсотків, коли б хворі самі здавали собі справу зі симптомів хвороби, і якщоб люди, які є причасні до опіки над ними в хвилині захворіння і опісля, були відповідно вишколені і мали достатнє вивінування, щоб їх лікувати. На жаль так діється, що велика кількість людий вмирає поза шпиталем — звичайно протягом двох годин після захворіння. Це не лише у припадку серцевих захворінь, але також і з причини втомлення, пораження електрикою (громом), затроєння ліками, укушенням змії і ін.

Отже, наявно бачимо, що справа негайної допомоги хворому — це не лише справа лікаря, чи медичної обслуги, але що знання і заінтересування цими справами належить теж до загалу людей. У першу чергу треба зрозуміти, що потрібно дбати про зменшення часу від хвилини захворіння людини до спромоги дати фахову і ефективну опіку. Медичний персонал повинен дбати про негайне захоронення загроженого життя, зменшення терпінь і запобігання проти комплікацій спричиненим нефаховим втручуванням.

Децизія у наглих припадках, що загрожує життю хворого є дуже важлива. Чи це зламання, чи кровотеча, чи брак віддиху, або обмеження його. Якщо йдеться про автомобілеві випадки, то як доказує статистика, на 50.000 смертних випадків, більшість з них, не помирає з причини важких пошкоджень — голови, грудної клітки, чи кінцівок — а із-за причини заткання віддихових проводів, шоку, чи зменшеної вентиляції легенів. Людина може перетерпіти страшні болі, мати велику кровотечу, але задержання кисня протягом 3 - 5 хвилин через нормальне віддихання — може ушкодити мозок, який через це — хоча б навіть повернулася функція життя — буде знищена постійно. У багатьох припадках, крім перерваного віддиху може бути відсутність нормального биття серця. Вмілим зовнішнім утиском грудної клітки — нормальну функцію серця можна привернути. Отже щойно тоді, коли віддихова і обігова кровна система є задовільна евентуальна кровотеча спинена — можна дозволити на дальші діягностичні і терапевтичні забіги.

Не диво отже, що медичний світ присвячує стільки ваги і значення медицині в критичних припадках. Деякі шпиталі потворили окремі відділи наглої допомоги з особливим вивінуванням. Там теж працюють окремо призначені лікарі, яких завданням є піклуватися хворим аж до хвилини, коли він перейде до нормальної шпитальної кімнати, коли опіка над ним залежатиме від його приватного лікаря. Є великий брак лікарів — вишколених лише для справ наглої допомоги, як обраховують, потрібно в Америці — яких 7.000.

І крім цього є потреба у вишколі медичного персоналу і персоналу, який їздить в каритках швидкої допомоги і амбулянсах. Важлива теж є радіова комунікація між амбулянсами та шпиталями. Поліція вишколена для цієї ролі теж приносить суспільству велику допомогу. Идучи з потребами часу, медичні організації поряд з урядовими чинниками випрацювали програму і правила швидкої допомоги, а на всякого роду медичних конференціях, курсах та зборах обговорюється ці справи.

Український лікар у своїй практиці зустрічається також з проблемами швидкої допомоги. Тому Управа УЛТПА, підготовляючи Десятий Науковий З'їзд, котрий відбудеться наприкінці травня у Вашинґтоні, окрім індивідуальних доповідей (доповідь д-ра Дмоховського) про віруси, д-ра Джуля про глухоту в дітей дошкільного віку і ін. (всіх цих доповідей буде 9,) визначну частину присвячено різного роду наглим припадкам, припадкам, котрі трапляються в житті доволі часто. Обговорення цих припадків укладено у формі панелів, в котрих будуть брати участь визначні спеціялісти з різних ділянок медицини. Панелі ці поділені на три частини: загальний, хірургічний і внутрішньої медицини. В загальному панелі будуть обговорені припадки пов'язані з наглою віддиховою, чи серцевою недомогою, недомогою нирок, справа шоку, кровотеча та різного роду зламання. Буде брати участь вісьмох лікарів — представляючи різного роду конкретні припадки, дискутуючи, реасумуючи. Інші два панелі відбудуться наступного дня. Дуже актуальним — буде панель присвячений серцевим недомаганням. Будуть представлені різні фази міокардного інфаркту і в цьому панелі будуть брати участь наші визначні лікарі внутрішньої медицини і спеціялісти в серцевих недугах. Буде обговорювана справа артеріосклерози, яка провадить до інфаркту, далі коронарна опіка для с-

(Закінчення на стор. 4-ій)

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА В УКРАЇНІ

Як повідомила „Культура і життя" з 28 квітня, в Києві проходила 23-24 квітня в Республіканській бібліотеці нарада - практикум директорів державних наукових і обласних бібліотек. Газета інформує, що „учасники наради обговорили питання поліпшення роботи з книгою на допомогу партійним організаціям по комуністичному вихованню населення, піднесенню політичної і трудової активности трудящих в світлі рішень XXIV з'їзду КПРС, грудневого (1973 р.) пленуму ЦК КПРС, Звернення ЦК КПРС до партії, до радянського народу". Поряд з цим повідомленням у газеті видрукована довша стаття „Обласна бібліотека — проблеми" З. Печенізької начальника відділу бібліотек Міністерства культури УССР та В. Матвійчука, старшого інспектора відділу бібліотек цього ж Міністерства культури УССР.

Згідно з інформаціями у цій статті, фонд обласної бібліотеки — їх в Україні є 24 — в середньому становить 668 тисяч одиниць, кількість читачів досягає 400,5 тисячі осіб, яким видається 9,3 мільйона книжок. В обласних бібліотеках працює 1,272 бібліотекарі. 68 відсотків працівників мають вищу і середню спеціяльну освіту.

Автори статті нарікають на незадовільне взаємовикористовування літератури, що є в наукових, спеціяльних і масових бібліотеках, тобто незадовільним є обмін бібліотечними матеріялами між бібліотеками. У висліді, бібліотеки продовжують поповняти свої фонди великою кількістю масової, популярної літератури з одного боку і вузькоспеціяльними виданнями — з другого". Проблему створює наявність застарілих, непрофільних і дублетних видань, причому бібліотеки „не вживають заходів по переведенню частини літератури на компактне зберігання і в мікрофільми". Поряд з цим „в ряді місць 20-30 процентів вимог на книги не задовольняються. Спеціялісти скаржаться на нестачу сільськогосподарської літератури, книг про досягнення науки, техніки". Це, очевидно, пов'язане, що й відзначують автори, зі „слабо організованою системою обміну, в недооцінці можливостей між бібліотечного абонаменту. Тільки 30 процентів бібліотек Житомирської, Тернопільської та інших областей користується МБА (міжбібліотечним абонаментом)". В статті автори піднімають також питання організації „реґіональних бібліотечних комплексів", „науково - технічної інформації", „галузевих бібліотек", а також „організаційно - методичної діяльности обласних бібліотек" та „бібліотечного будівництва".

Як відомо, Міністерство культури УССР, на початку дев'ятої п'ятирічки розробило і подало до використання „Основні напрями розвитку бібліотечної справи в Українській РСР на 1971-1975 роки". Одночасно, на цій основі усі 24 державні обласні бібліотеки склали перспективні пляни своєї діяльности. Згідно з інформаціями авторів статті, „більшість заходів, передбачених на цей період, уже здійснено... Однак не все з наміченого пляном вчасно виконується. В діяльності обласних бібліотек є ще чимало проблем".

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

СЕКРЕТАРСЬКІ СПРАВИ

(3)

Комісія для справ спорту

Прикро мені про це писати, але Комісія ця повинна радше називатися „Комісією для справ круглів". Крім круглів та комісія іншими родами спорту майже не займається. Щоб не бути голословним подам проєкт бюджету тої комісії на 1972 р. (маю на руках якраз протокол із річних нарад Головного Уряду УНС, що відбулися у травні 1971 року)

Круглі — 3000 дол., ґольф — 300, копаний м'яч — 1000, теніс і плавання— 500, пінґпонґ (стук-пук) — 300, кошівка — 1000, реклями — 1500 — разом 8,300 дол.

Гроші на круглі зужито повністю, на інші ланки спорту тільки в дуже малій кількості (нагороди для першунів плавацького і тенісового турнірів на Союзівці). Про інші видатки не знайшов я ніде жадної примітки. Думаю, що їх не було, бо „Свобода" була б про це напевно написала, це ж реклями для УНС. Нічого не зужито на копаний м'яч, такий популярний вид спорту серед нової еміґрації, а на ту ціль призначено 1000 дол. Із великим зусиллям вдалося мені видобути 200 дол. для УАСТ „Леви" в Чикаґо, для Т-ва, при якому існує найбільший спортовий Відділ УНС (399). Коли порівняємо, що сама перша нагорода для чоловічої дружини круглів виносить 500 дол. (а тих нагород там є більше), то якою смішною сумою виглядає даток 200 дол. для цілого Т-ва зі всіми його ланками.

Така ситуація із бюджетом повторюється щорічно, тільки суми дещо міняються. Останнього року не вичислювано поодиноких ланок спорту, але призначено загально певну суму на спорт. Це однак не зміняє ситуації.

У мене є запит до Комісії для справ спорту: чому протеґується спеціяльно один рід спорту, а інші види спорту трактується по-мачушиному? Чому вставляється до бюджету суми на інші ланки спорту, коли їх не використовується? Чи це робиться тільки для пустої пропаґанди? Чи клич „Лицем до молоді" є тільки пустою фразою? Коли обіцяємо допомогу тій молоді у ділянці розвитку фізичної культури, додержуймо свого слова і поможім їм.

Комісія для справ спорту повинна складатися із людей, що визнаються на всіх родах спорту і в рамках бюджету помагати всім рівномірно. В першу чергу спеціяльну увагу треба присвятити тим спортовим Т-вам, при яких находяться Відділи УНС. Практика підтверджує, що коли спортове Т-во одержує фінансову допомогу від УНС, тоді секретареві чи орґанізаторові легше є приєднувати членів даного Т-ва до УНС. А це ж остаточна ціль існування цієї Комісії.

Кампанії УНС

Щоб збільшити видайність праці секретарів, УНС уряджує різні кампанії із нагородами для першунів. Чи кампанії ті осягають свою ціль? Чи збільшують число нових членів? Чи задовольняють секретарів? Не поодиноких секретарів, а загал секретарів? Тяжко є на це дати якусь конкретну відповідь. Із одного боку кампанії стимулюють невелику групу секретарів до більшої активности, з другого — велика частина секретарів ставиться до тих кампаній з недовір'ям та певним скептицизмом. Вони знають, що їм тяжко здобути якусь нагороду, тоді пощо висилюватися? Це викликає у деяких навіть оґірчення і вслід за тим байдужність до союзових справ.

На мою думку кампанії це нічого іншого, як певного роду „соцзмагання", що мають на меті витиснути якнайбільше праці зі загалу, нагороджуючи при тому тільки одиниці. Для прикладу подам, що минулого року нагороди одержали коло 15 відсотків секретарів, а ц. року нагороди призначені тільки для 9-ох переможців, що становить тільки 2 відс. всіх секретарів. А де решта — 98 відс. секретарів? Що для них?

Тому я уважаю, що кампанії не виконують якслід свого завдання, бо вони кривдять загал секретарів. УНС базує своє існування на праці всіх секретарів, а не на праці невеликого числа активістів. Тому я уважаю, що треба запровадити таку систему нагород, що брала б під увагу всіх секретарів.

На мою думку вона повинна б так виглядати: секретар одержував би за першу грамоту на 1000 дол — 10 дол., за другу на 1000 дол. — 10 + 1 (фактор 1 дол. на 1000 дол. подаю для легшого обчислення. Він може бути інший (менший). Мається розуміти, що від АДД він був би тільки 0.50 або 0.25 дол., від Т-5 на 5000 — 1 дол. і т. п.). За третю грамоту на 1000 дол. секретар одержував би 10 плюс 2, за десяту на 1000 дол. — 10 плюс 9 і т. п. За іншу грамоту (ADD, Т-5, Т-10 і т. д.) доходив би до старої винагороди новий фактор згідно із усталеною

(Продовження на стр. 4-ій.)

ПРОТОКОЛ

нарад Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу, що відбулися в четвер, 13-го грудня 1973 року у Головній Канцелярії в Джерзі Сіті, Н. Дж. Початок нарад о год. 10:30 рано.

4

Аналізуючи числа нових членів, (їх було 3,770 за 11 місяців 1973 р.) В. Сохан звернув увагу, що до кінця листопада було виданих 228 грамот деп. Молоді із виграними однорічними вкладками кляси Р-20 на $1,000 забезпечення, тоді коли таких виграних було 315 в 1972-му р. та 347 в 1971 р. Нові акцидентові грамоти в 11-ох місяцях 1973-го року набуло 745 членів, а в попередніх роках їх було 687 у 1972-му році, та 599 у 1971. Втрати в членстві за 11 місяців були значно менші, як в попередньому році у всіх групах: в суспензах, грошових зворотах, виплачених грамотах кляс Е та Р і навіть у смертних виплатах. Завдяки тому можна теж передбачувати, за словами звітодавця, закінчення 1973 р. із малим прибутком начисто навіть в активному членстві та з чистим прибутком біля 450 членів у загальному числі членів, коли УНСоюз придбає впродовж грудня 650 аплікацій нових членів, закінчуючи рік здобутком 4,420 членів.

У дальшому звітуванні В. Сохан поінформував про переговори в цілі закупівлі, або винайму нових бюрових машин для Рекордового Відділу, про підготову до виконання річних статистик і оцінки членських грамот на компютерах і про стан старань впровадити нові пляни забезпечення, які все ще натрапляють на труднощі в забезпеченевому уряді стейту Пенсильвенії та на вимоги нових змін у цих плянах в стейті Іллиной, що припізнить значно введення в життя цих нових плянів. Він теж подав до відома нові вимоги змін умов акцидентового забезпечення і додаткового подвійного забезпечення в стейті Пенсильвенія, до якого заряджень треба було негайно пристосувати наші акцидентові грамоти та договори додаткового подвійного забезпечення. Це й було причиною, чому акцидентові грамоти нових членів Пенсильвенії були вислані 13-го грудня, коли всі інші грамоти нових членів з 30-го листопада вислано вже 11-го грудня.

Разом з місячними виказами та рахунками на грудень вже вислано всім Відділам друки на склади нових урядів на 1974-ий р. та пригадки секретарям і організаторам про реченець 31-го грудня 1973 для приймання аплікацій нових членів та звітів і розрахунків. Вже виготовлено нові фірмові листи УНСоюзу з відбиткою нового будинку та з кличем „80 років служби народові" на 1974 рік, закуплено новий рекламовий напис (франкотип) для поштового метра з нагоди 80-річчя УНСоюзу, як також замовлено наліпки на листи і коверти з цієї ж нагоди.

Про хід членської кампанії, якій звітодавець допомагає листуванням, телефонами та вістками в „Свободі", подає він щотижня на першій сторінці „Свободи" під наголовком „Організаційна Кампанія УНС" прізвища секретарів та організаторів, які придбали в попередньому тижні по 2 і більше нових членів, та кінцево-місячні дані про тих, які придбали впродовж місяця по 3 і більше нових членів. Він теж співпрацює з організаторами та діячами молоді в стараннях заснувати нові Відділи, які частіше не приносять бажаних успіхів, та опікується поміщуванням у „Свободі" знімок молоді — членів УНСоюзу.

Вкінці свого звітування В. Сохан запропонував, в порозумінні та на рекомендацію актуаріїв, затвердити на 1974-ий р. такі самі ставки дивіденд, які були в 1973-му р., та подав для затвердження Головного Екзекутивного Комітету підготовлений текст проголошення 2-го січня 1974 року 28-ої Конвенції, яка відбудеться в готелі Маріот у Филядельфії в днях 20-го до 25-го травня 1974-го року. Він теж поінформував про дальші конвенційні праці Рекордового Відділу та їхні реченці: висилка з місячними виказами та рахунками на січень 1974 за станомповноправних членів з 31-го грудня 1973 повновластей делеґатів, які мають бути обрані протягом 60-ти днів від дати проголошення Конвенції; проголошення у „Свободі" біля 19-го січня 1974 списка Відділів із числом менше як 75 повноправних членів, щоб вможливити їм об'єднатися з меншими Відділами для вибору спільних делеґатів; висилка зголошеним делеґатам привітань від Головного Екзекутивного Комітету з нагоди їх вибору та друків на замовлення готелевих приміщень; проголошення у „Свободі" 19-го або 20-го квітня програми 28-ої Конвенції та її делеґатів і виготовлення бальотів для виборів членів конвенційних комісій та для перших виборів Головного Уряду на Конвенції.

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА ПРОФ. І. ТЕЛЮКА

Проф. Іван Телюк в звітному часі брав участь в окружних організаційних нарадах Відділів УНСоюзу у Вілкс Беррі і Балтиморі і сам досі зорганізував 22 нові члени, сподіваючись доповнити цю кількість до 25 членів ще цього року. Із відходом д-ра Снігуровича, Нова Англія не має тепер обласного організатора й звітодавцеві часто приходиться полагоджувати його функції, зокрема припильнувати організаційну активність Відділів і Округ. Із важливішої репрезентаційної активности проф. І. Телюк згадав про його участь в Другому СКВУ, на з'їзді Б-ва Дивізійників, в Політичній Раді УККА, на відкритті нової залі СУМА в Елленвіллі та ін. На закінчення свого звіту проф. Телюк висловив ще деякі завваги щодо вшановування заслужених союзівців та рекомендував створити окрему Комісію УНС, яка слідкувала б за теперішнім розвитком господарської кризи та приготовляла УНСоюз до її зустрічі в 1974-му році, якщоб така заіснувала.

На внесення проф. І Телюка, піддержане Уляною Дячук схвалено дати даток на дім СУМА в Елленвіллі $250.00.

(Продовження буде).

А. Ґромико приобіцяв „підтримку" для заходів Кіссінджера на Близькому Сході

Єрусалим. — Сюди поновно прибув державний секретар Генрі Кіссінджер, закінчивши 8 травня свої кількагодинні розмови в Нікозії на Кипрі із совєтським міністром закордонних справ А. Ґромиком. Американські кола інформують, що А. Ґромико погодився дати підтримку в заходах Кіссінджера, але обіцянка совєтського міністра не виглядає надто переконливою. В Єрусалимі Г. Кіссінджер продовжував наради з ізраїльським урядом, який підготовив нову пропозицію щодо демаркаційної лінії в районі Ґолянських висот та умов перемир'я з Сирією. Ці нові ізраїльські пропозиції Кіссінджер передасть сирійському урядові. В оточенні Кіссінджера переважає непевність щодо успішного завершення його місії на Близькому Сході. Загально надіються, що Кіссінджер, по закінченні вступних переговорів, повернеться до Вашинґтону, оставивши на Близькому Сході своїх довірених заступників, які продовжатимуть переговори.

В Індії почався залізничний страйк

Ню Делі. — Ранком 8-го травня в Індії почався залізничний страйк, який відразу спаралізував цілу країну. На страйк вийшли тисячі залізничних робітників у таких найбільших центрах, як Бомбей, Ню Делі, Калькутта, Мадрас, як тільки стало відомо, що переговори представників профспілки з урядом не принесли ніяких позитивних результатів. Ситуацію і настрої погіршує той факт, що уряд застосував супроти профспілкових лідерів репресивні заходи, арештуючи понад 1 000 осіб. Залізнична профспілка вимагала від уряду зрівнання в платнях залізничних робітників з іншими працівниками публічного сектора, на що уряд не погодився. Справа в тому, що в той час, коли пересічна заробітна платня робітника в публічному секторі в Індії (вугільна промисловість, сталеварні заводи, електронічні заводи тощо) сягає 45 дол. мінімум місячно, при чому є ще передбачені доплати то пересічна заробітна платня залізничних робітників є 26 дол. місячно без будь-якої додаткової доплати. Профспілка залізничних робітників домагалася підвищення заробітної платні на 75 процентів та впровадження системи бонусів.

Випущено фільм з пляном дискредитувати А. Дубчека

Прага. — Аґенство Асошієйтед Прес поінформувало, що в Чехо-Словаччині випущено фільм „Грох" (гіпопотам), який почали висвітлювати в чехо-словацьких кінотеатрах в березні ц. р. Згідно із задумом, цей фільм мав би бути своєрідною пародією на режим Александра Дубчека в Чехо-Словаччині, поваленний насильно в серпні 1968 р. у висліді нападу збройних сил СССР та його сателітів на Чехо-Словаччину. Гіпопотам мав би репрезентувати „гуманний соціялізм", з ідеєю якого виступив Дубчек. Сюжет фільму побудований довкруги банкового службовця Гроха, що його начебто проковтнув в зоологічному городі гіпопотам (почеськи — „грох"). Цього гіпопотама почали годувати всякою їдою, яка має представляти західні і східні ідеї. У висліді такої „годівлі" після скасування цензури преси і публікацій, гіпопотам починає викидати з себе піну і бульки та говорити до зібраної молоді, одягнутої під гіппістський зразок: „Я є з вами, будьте ви зі мною". Ці слова мали б нагадувати заяву Дубчека, мовляв, він має підтримку народніх мас у своїх реформаторських задумах. Фільм закінчується „виригненням" гіпопотамом банкового службовця Гроха, який з'являється зі словами: „Мене фальшиво інформовано". Ніякої згадки про інвазію СССР і союзників на Чехо-Словаччину немає. Аґенство інформує тільки, що в загальному цей пропагандивний фільм є цілком невдачний і залі, де він висвітлюється, світять пусткою.

Сенатор Персі заповідає можливість кандидатури на президента

Вашингтон. — Республіканський сенатор Чарлз Персі з Іллиной заявив кореспондентам, що він незабаром вирішить, чи буде кандидувати на пост президента ЗСА в 1976-му році. Сенатор Персі, який належить до ліберальної вітки Республіканської партії, сказав, що свого рішення він не оприлюднить аж після виборів до Конґресу в листопаді цього року. Коли кореспонденти наполягали й запитали його, чи він сьогодні більше „схиляється в сторону кандидатури, чи від неї", то сенатор Персі заявив, що більш правдоподібним є те, що буде кандидувати. На запит одного кореспондента, „хто має найкращі вигляди в 1976-му році здобути номінацію Республіканської партії", сенатор Персі відповів, що, на його думку, найкращі шанси має віцепрезидент Джералд Форд. Як відомо, віцепрезидент Форд вже кілька разів заявляв, що не думає кандидувати на президента, не зважаючи на те, що ряд опитувань виявили, що він найбільш популярний з усіх можливих республіканських кандидатів на цей пост. Крім Форда мають добрі вигляди здобути номінацію Республіканської партії колишній нюйоркський губернатор Нелсон Рокефеллер, каліфорнійський губернатор Роналд Ріґен і колишній демократичний губернатор Тексасу Джон Коннеллі, який в 1972-му році перейшов до Республіканської партії.

ВЕЧІР „УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА" В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд. — Заходами Української Учительської Громади, УЗХ і Відділу СУА в Клівленді, відбудеться тут в суботу, 11-го травня ц.р. о год. 7-й вечора — Вечір присвячений десятиліттю „Українського Історика". У програмі: доповідь проф. Любомира Винара п.н. „Сучасні завдання української історичної науки", виграш картин УІТ. Вступ на вечірку вільний.

Літературний вечір у Сиракюзах

Наприкінці березня ми мали нагоду провести вечір поінакшому. Десь коло 40 осіб зібралося в залі православної церкви, щоб послухати мистецьке читання творів письменника П. Маляра, що проживає тепер в Сиракюзах.

Д-р Я. Гурський відкрив вечір коротким словом, ознайомив нас із життям автора та його творчістю. Ми довідались, що П. Маляр походить із Миргородщини, освіту здобув у Харківському університеті.

Очевидно, в Харкові вітав сильний дух Г. Сковороди, бо П. Маляр назавжди зв'язав своє ім'я з нашим філософом: написав кілька статтей-розвідок про Г. Сковороду, згадує ім'я Сковороди у своїх новелях, а також працює тепер над драмою „Григорій Сковорода", уривки якої й були прочитані по-мистецькому на цьому вечорі автором та М. Дяченком.

Пані В. Гвозда представила постать жінки-матері, прочитавши з чуттям новелю „Містерія". Дружина автора Мирослава Маляр прочитала новелю „Як загинули райські птахи".

Прочитали також новелю „Страх" присвячену письменникові Тодосеві Осьмачці.

Сам автор прочитав новелю „Леґенда про жасмин". Вона дуже актуальна із сучасного студентського життя. Шкода, що на залі не було ні одного студента.

Не менш цікавою частиною вечора була остання частина: питання до автора, виступи слухачів. Якось багатьом хотілося говорити, поділитися враженнями.

Можна сказати, що ми мали успіх із цим вечором. Ясно, що людина потребує людини, хочеться почути цікаву думку, хочеться себе відсвіжити чимсь, а на цьому вечорі ми якраз і мали те. Розійшлися з приємним почуттям.

Н. Сеник

Звернення до земляків кол. повітів Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики

Ділимося з усіма нашими земляками радісною вісткою, що видання „Історичного-мемуарного Збірника Чортівської Округи" добігає до свого завершення.

Дня 16-го січня 1974 р. ми віддали зредаґований у цілості машинопис до друкарні і на початку вакаційних місяців наша пропам'ятна книга появиться в продажу. Книга, як окремий том видання НТШ „Українського Архіву", матиме коло 1000 сторінок друку, мапи, історичну та кожного повіту зокрема і багато вартісних ілюстрацій.

У всупній частині міститься слово від Редакції, стаття пок. проф. д-ра Ярослава Пастернака про передісторичні часи на нашому Поділлі, інформаційні статті про історію нашої території та про визначних українців, що народилися в наших повітах, а далі опис життя і події в першій половині XX ст. не тільки в повітових центрах: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики, але й у кожному селі та містечку (понад 200 місцевостей), відповідно до присланого матеріялу, що його Діловий Комітет збирав упродовж 10 років, а Редакційна Колеґія порівнювала і перевірювала на основі друкованих джерел.

В книжці міститься також список усіх жертводавців, завдяки яким взагалі можна було приступити до друкування книги. Зокрема більше місця присвячено „добродіям Видавничого Фонду", що склали пожертви понад 250 дол., „меценатам Вид. Фонду", що пожертвували понад 500 дол., і „фундаторові", що пожертвувал понад 1,000 дол.

У Редакційній Колеґії працювали безкорисно виключно уродженці наших повітів, колишні учні чортківської гімназії „Рідної Школи", за цінними порадами нашого земляка, дійсного члена НТШ, проф. д-ра Михайла Соневицького. Книга в твердій полотняній обкладинці роботи нашого земляка мистця Якова Гніздовського, коштує в передплаті 25 америк. долярів.

Друкуємо обмежену скількість примірників, а саме відповідно до числа земляків, що виявили зацікавління; бо з досвіду інших комітетів знаємо, що часто залишається більша скількість нерозкуплених примірників, а за їхнє приміщення на складі треба платити. Отже просимо поспішити з присилкою передплати, подаючи докладно друкованою латинкою. Книжки розсилати будемо по черзі присиланих передплат. Земляків з-поза ЗСА просимо присилати передплату грошовими переказами (моні ордерами) відразу в американській валюті, бо переміна чужиї валюти в ЗСА спиняє процес на довгі тижні. Передплату посилати просто на адресу кредитівки „Самопоміч": Self Reliance N. Y., Federal credit Union, N. 6317 (Zbirnuk Chortkiw), 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

За Діловий Комітет Земляків Чортківської Округи: Ольга Соневицька, голова, Богдан Стефанович, секретар, Мирон Левицький, касир, члени: Микола Білан, д-р Степан Ворох, д-р Роман Дражньовський.

Наукові співробітники УНІГУ

Наталія Кононенко-Мойл: молодша ґенерація

Серед 30-ти співробітників Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету є люди двох, а то й трьох ґенерацій. Різнородні ділянки їхньої спеціялізації широко покривають три головні та низку допоміжних дисциплін українознавства, творячи разом імпозантну цілість.

Спеціяльність докторантки Наталії Кононенко-Мойл, внучки відомого українського економіста — словянський та турецький фолкльор. Тема її докторської дисертації, яку вона плянує захистити в цьому році, присвячена передачі традиції у фолкльорі.

Серед її майже десяти публікацій на першому пляні студії над українськими думами („Українські думи, епіка чи баляда", вступ до книги Катерини Грушевської „Українські Народні Думи", яку підготовляється до друку в Гарвардській Серії Українських Студій).

Наталка була двічі членом редакції журналу „Рецензія", друкуючи теж там свою статтю — огляд на публікацію „Народна творчість та етнографія".

Свої студії проходила в Корнел університеті, в Радклиф коледжі і від 1969 р. в Гарвардському університеті, маючи до диспозиції відповідні стипендії, в тому і на поїздки в наукових відрядженнях до Німеччини і Туреччини.

Вона легко може читати тексти по німецьки, французьки, італійськи, узбецьки, азері, володіючи при тому бездоганно англійською, українською, турецькою і російською мовами.

В часі студій в Гарвардському університеті вона займала також допоміжні викладацькі становища. В ділянці гуманістики викладала: усна і рання літератури, казка, фолкльор і мітологія; в департаменті порівнальних літератур — героїчна епіка; російську мову.

Наталка — постійний і активний учасник в семінарах українознавства.

Тепер докторантка Кононенко одержала призначення на пост асистента професора в департаменті слов'янських мов і літератури в університеті Вірджінії, в Чарльоттсвілл. Викладатиме словяноські літератури, як також вступ до фолкльору. Хотіла б дуже і має право вчити вступний курс української мови і літератури (Юкреніeн 521). Могтиме вести той курс, якщо найдеться потрібне число заінтересованих студентів.

Б. Т.

В Ню Йорку відбувся концерт В. Тисовського

Ню Йорк. — В неділю, 5 травня ц. р. відбувся тут у великій залі Українського Народного Дому старанням місцевого Літературно-Мистецького Клюбу, другий самостійний концерт пісень та арій відомого співака-баса Володимира Тисовського. Публіка, що по береги заповнила залю, нагороджувала співака тривалими оплесками. В. Тисовський виконав твори В. А. Моцарта, Дж. Верді, Ф. Шуберта, М. Лисенка, В. Барвінського, Я. Степового, К. Данькевича, І. Соневицького, М. Фоменка, А. Гнатишина та Г. Китастого. Наприкінці другої частини програми В. Тисовський відспівав на домагання публіки ще два надатки. До успіху концерту причинився акомпаньятор д-р Ігор Соневицький. На закінчення концерту голова ЛМКлюбу в Ню Йорку інж. Іван Жуковський подякував обом мистцям за гарний концерт, побажав В. Тисовському дальших успіхів у його співацькій кар'єрі, а дівчатка вручили виконавцям китиці квітів.

900 аґітбригад рейдує по Чернігівщині

Чернігів.— На Чернігівщині протягом тільки одного місяця квітня побували в терені 900 „аґітбригад", проводячи т. зв. „обласний рейд" під гаслом: „За новий український мільярд". В „рейді" беруть участь представники районних і сільських будинків культури і клюбів та різні „колективи", створені на будовах і підприємствах, молодь середніх і спеціяльних учбових закладів, як також групи мистецьких колективів. Керівництво рейду покладено на штаб, до складу якого входять представники партійних, профспілкових органів, а також органів культури. Рейд має закінчитись у жовтні, в „День працівника сільського господарства".

Подаючи це,ніби то повідомлення, до преси (див. „Культура і Життя" з 30-го квітня 1974 р.), начальник Чернігівського обласного управління культури О. Стасевич ледви чи й подумав, що заповіджений „рейд" це ще одна форма експлуатації українського селянина-колгоспника, який, враховуючи дискримінаційну соціяльну структуру в Совєтському Союзі, і так знаходиться в упослідженому положенні. Не згадуючи, очевидно т. зв. „українського мільярда", який являється явною і брутальною експлуатацією України Москвою.

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством, що 8-го травня 1974 р. упокоївся в Бозі, на 78-му році життя, наш Найдорожчий і Незабутній
МУЖ, БРАТ, ШВАГЕР і ДЯДЬКО

СВ. П.
ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ СЕГЕЙДА

учасник Визвольних Змагань в рр. 1917-1920, б. самоурядовий діяч, член українських громадсько-політичних організацій на Волині, бувший член Гетьманської Ради за гетьмана Павла, член вищого Проводу Гетьманського Руху і бувший посол до польського сойму у Варшаві.

ПАНАХИДИ — в четвер, 9-го травня, о год. 7-ій вечора і в п'ятницю, 10-го травня, о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в суботу, 11-го травня 1974 р.; год. 10-та — Служба Божа і похоронні відправи в Церкві-Пам'ятнику св. Андрея Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Тлінні Останки будуть поховані на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

ГАЛИНА — дружина
ІРИНА СТООСОВСЬКА — сестра
ЗАХАРІЙ — брат з дружиною ОСИПОЮ і сином СВЯТОСЛАВОМ
ОЛЕКСАНДРА і о. АРТЕМ СЕЛЕПИНА — сестра і шваґер
ЮРІЙ ЗАГОНОВСЬКИЙ — шваґер з дружиною ЛЮСЕЮ і дітьми: МИКОЛОЮ і ХРИСТИНОЮ
ТАМАРА і КЕНЕТ КОМБЕЛАК — племінниця з мужем і дітьми: КОРИНОЮ і ХРИСТИНОЮ
Ближча і дальша Родина в Україні

СЕКРЕТАРСЬКІ СПРАВИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

табелею. Наприклад, секретар, що приєднав би 3 грамоти по 1000 дол., одну ADD і одну Т-5 на 10,000 дол., одержав би такі нагороди: 10 плюс 11, плюс 12, плюс 12.50, плюс 14.50 (коли приймемо, що фактор на Т-5 від 10,000 дол. — 2 дол).

Як бачимо, ті нагороди були б поступові. це значить, що чим більше активний секретар, тим більша його нагорода. При тому секретарі із великими осягами одержували б також невеликі нагороди і це стимулювало б їх до більш активної праці.

Ця система нагород, на мою думку, найбільш справедлива, бо вона охоплювала б усіх секретарів. При цій системі не потрібно було б уже робити ніяких кампаній, не треба виплачувати секретарям додаткових річних бонусів за приєднання 10 чи більше членів, бо всі ті додаткові нагороди секретар одержував би уже поступово при кожнім новім члені. Щось подібного можна б застосувати і до організаторів.

Справу нової системи винагороди секретарів подаю до уваги Організаційного Відділу Екзекутиви. Може якраз дещо із цього вдасться приміняти у практиці.

Нагороди для нових членів

Цього року в передконвенційній кампанії УНС призначив нагороди для нових членів. У тім випадку УНС показався навіть досить щедрим, бо призначив на ті нагороди 5000 дол., тоді, коли на нагороди для організаторів тих членів призначив тільки 1,675 дол.

Нагороди ті для нових членів це добра ідея. Вони безсумнівно є допоміжним чинником в організуванні нових членів. Я тільки маю певне застереження щодо їх розподілу.

УНС призначив такі нагороди:

1 —	1000
2 по 500 — разом	1000
2 по 250 —	500
15 по 100 —	1500
20 по 50 —	1000

Разом 40 нагород на суму 5,000 дол.

Я пропонував би такий розподіл:

5 по 200 — разом	1000
20 по 100 —	2000
40 по 50 —	2000

Разом 65 нагород на суму 5,000 дол.

В той спосіб не 40, а 65 нових членів одержало б нагороди. Нагороди це пропаганда для УНС. Якщо УНС призначує поважну суму на нагороди, то повинен охопити ними якнайбільше число осіб. Чим більше число тих, що виграють нагороди, тим більше число прихильників УНС, тим краща пропаганда для УНС.

Тих кілька секретарських і інших тісно зв'язаних із працею секретарів та організаторів справ приготовив я, щоб подати їх до відома всіх заінтересованих. На сходинах Управи Окружного Комітету і делегатів деякі з них обговорено, додано кілька нових (інж. В. Бережан, п. Шпікула). Ніхто не претендує на непомильність. Ті справи треба ще раз докладно передискутувати, щоб прийти на Конвенцію із конкретними пропозиціями. Думаю, що Конвенція повинна деякі із тих справ у тій чи іншій формі прийняти, бо це у великій мірі улегшить або створить більш сприятливу атмосферу для праці секретарів і організаторів.

Під час вище згаданих сходин порушено ще цілий ряд інших важливих справ: зміна суми, призначеної на похорон, щорічні збори голів і секретарів Окружних Комітетів, поїздки членів Головного Екзекут. Комітету в терен, потреба нових Союзівок, піврічні звіти Контрольної Комісії, щоденне відчитування п р о токолів під час Конвенції.

Роман Б. Припхан
секретар 399-го Відділу УНС „Леви", делегат на Конвенцію

За Управу Окружного Комітету Відділів УНС: Тарас Шпікула, Михайло Ольшанський і Степан Куропась.

СССР НЕ ЗГОДЖУЄТЬСЯ НА ЗВІЛЬНЕННЯ РУДОЛЬФА ГЕССА

Москва. — На сторінках газети „Вечерная Москва" появилася стаття коментатора В. Маєвського, в якій він обороняє позицію совєтського уряду щодо спротиву звільненню з ув'язнення Рудольфа Гесса, відомого заступника Адольфа Гітлера, який втік був в 1941 р. до Великобританії. Згідно із заявою Маєвського, Гесс повинен до кінця відбути свою кару і не може бути мови про його звільнення. Кара для Рудольфа Гесса є, як каже Маєвський, осторогою для „неонацистів".

Посвячення хреста-пам'ятника на могилі Антона Хухри

У суботу перед Проводами, 20 квітня ц. р. на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку відбулося посвячення хреста-пам'ятника на могилі сл. п. інж. Антона Хухри, який помер у Кергонксоні 19-го квітня 1972 року.

Панахиду відправив і акту посвячення хреста, на якому висічені відзнака УГА, кетяг червоної калини й пластова лілея, довершив парох „Союзівки" о. Іван Мак у сослуженні о. Ярослава Шуста духового опікуна, капеляна й члена 8-го Куреня УПС ім. Григора Орлика, до якого належав Покійни.

Народжений 22-го вересня 1897 р. в Дмитровичах на Судово-Вишенщині сл. п. А. Хухра з шкільної лавки перемиської гімназії зголосився добровільцем до УГА і як старшина перебув її подвиги й невдачі. Із Чехо-Словаччини він повернувся додому й був директором Повітового Союзу Кооператив у Косові. Під час Другої світової війни зголосився як старшина в лави І-ої Дивізії УНА. Після прибуття до ЗСА став власником вакаційної оселі коло „Союзівки", знаної під назвою „Хухрівка" — „Орлине Гніздо" з уваги на мальовниче положення на залісненому пагорбі.

Під час перебування в Німеччині був одним із організаторів Пласту в таборі в Ашаффенбурзі й виклопотував у німецьких властей таборовий виряд і дозволи на таборування. Включився в пластове життя в ЗСА і кілька каденцій очолював Улад Пластунів Сеньйорів. Був членом 8-го Куреня УПС ім. Гр. Орлика й займав у ньому почесний титул курінного дідугана з кличкою „Орлине Око".

Після посвячення хреста й надгробних молінь в домі сестрицтва, за столами, відбулася зустріч присутніх, якою проводив швагер Покійного Володимир Барагура. Кілька промовців згадали пам'ять Покійного. Промовляли: парох „Союзівки" о. Іван Мак, від родини — Орест Питляр і Іван Брикович, від друзів — пластунів курінний Андронік Копистянський, від управи братства „Броди-Лев" Володимир Онишкевич, від друзів і знайомих та від батька, зразкового громадянина й парафіянина, карного військовика, здисциплінованого пластуна, товариську людину, привітного й гостинного хазяїна вакаційної оселі „Орлине Гніздо", яка діє тепер під зарядом дружини Покійного Дарії.

В. Б.

КОНЦЕРТ МОТРІ ХОДНОВСЬКОЇ В НЮАРКУ

Нюарк. — Український Музичний Інститут Америки в Нюарку влаштовує в суботу, 18-го травня ц.р. о год. 7-й вечора в залі Українського Народного Дому при 140 Проспект евеня в Ірвінгтоні — дипломовий концерт Мотрі Ходновської, фортепіянова кляса Д. Каранович. Дохід з концерту призначений на будову Українського Народного Дому в Ірвінгтоні.

МЕДИЧНА ДОПОМОГА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сіб, які виказують недомогу серця, справа самого інфаркту, опісля післякоронарна опіка, застосування спеціяльних ліків т.зв. стероїдів (справа ліків буде представлене професором фармакології). Патологіст буде займатися патологічними змінами серця. Один з наших визначних хірургів буде говорити про реваскуляризацію серцевого м'язня, тобто про повернення нормальної серцевої функції при допомозі хірургічних засобів, та всякого роду інші допоміжні засоби для нормального функціонування людини, яка терпить на недомагання серця. Останній панель буде займатися справами хірургічними. Будуть висвітлені припадки зі загальної хірургії, гінекологічної та акушерської, ортопедичної і ін. У всьому лікарі спеціялісти будуть звертати окрему увагу на наглі випадки. Всі ці панелі заторкуватимуть проблеми пов'язані зі щоденним життям, які є важливі не лише для лікарів, але і для ширшого загалу.

Маємо надію, що солідна підготова З'їзду повинна спричинитися до успішного його переведення, якщо лише допише фреквенція лікарів та ширшого зацікавленого медичними справами громадянства. Як вже було зазначено в попередній моїй статті — лікарі вислухавши доклади і беручи участь в панелях (не лише активну, але й пасивну) будуть мати змогу набути десять акредитованих годин для своїх післяградуаційних студій. Це право признане нам Американською Медичною Асоціяцією і можемо з нього користати. Підготова до цього З'їзду дає нам досвід, як на майбутнє влаштовувати наші Наукові Конференції.

Не лише Центральна Управа, але й поодинокі Відділи будуть могти вповні відповідати за влаштування панелів і докладів, бо це дуже важливе змогти на місці координувати усі потрібні факти та зібрати відповідні медичні сили, котрі підготовлять потрібні матеріяли. Вже недалека майбутність, сама дасть нам ще потрібний досвід.

Бажаючи успіху всім, що причинилися до підготови З'їзду (перш усього треба підкреслити зорганізованість Відділу в Мериленді на чолі з д-ром Кострубяком —) закликаю всіх українських лікарів взяти участь у нашому Десятому Науковому З'їзді у Вашингтоні, та запрошую зацікавлене громадянство.

Вісті Українського Історичного Товариства

Наші втрати: Дня 30 грудня 1973 року відійшов від нас бл. п. проф. д-р Ілля Витанович, член — основник УІТ, близький співробітник „Українського Історика", визначний історик, громадський діяч і член багатьох наукових товариств.

Дня 20 січня 1974 року відійшов у вічність бл. п. д-р Кость Паньківський, член УІТ, провідний громадський і політичний діяч, автор цінних мемуарних творів.

Дня 16 лютого 1974 року у Мюнхені помер проф. д-р Ростислав Єндик, член УІТ, Професор і Ректор УТГІ, визначний український антрополог і суспільний діяч.

Родинам Покійних складаємо наше найглибше співчуття.

Нові члени:

Список містить членів і членів-прихильників Товариства. Проф д-р Юрій Логуш (ЗДА), проф д-р Михайло Цап (ЗСА), Степан Ничка (Канада), Петро Остапчук (ЗСА), д-р Степан Дорощак (ЗСА), ред. Зеновій Матла (ЗСА), п-ні О. Бродгед (Канада), Іван Іськів (ЗСА), проф. О. Карашінка (ЗСА), мгр С. Романюк (Канада), Е. Зубальський (ЗСА), інж. О. Бурачок (ЗСА), Петро Куриленко (ЗСА), М. Дерій (Канада), Ольга Левицька (ЗСА), д-р Ігор Витвицький (ЗСА), д-р І. Заплатинський(ЗСА), мгр Іван Кузик - Березовський (ЗСА), д-р Василь Сірський (Канада), інж Зеркаль (ЗСА).

Річна членська вкладка виносить 15 доларів і включає передплату „Українського Історика".

Виграш образів УІТ

Розгривку льосів УІТ перенесено на 11 травня. Тоді заходом Української Учительської Громади при співпраці жіночих організацій Клівленду відбудеться окремий вечір-зустріч з громадянством для відзначення 10-и літньої появи „Українського Історика". Підчас цієї імпрези відбудеться розгривка льосів і виграша образів. Просимо громадян, які одержали квітки на виграш УІС повернути їх найдальше до 5-го травня ц. р. Квітки можна набути в Адміністрації „Українського Історика" або в представників нашого журналу в ЗСА і Канаді. Один квиток коштує 2 дол., книжечка 10 дол.

Видання УІТ

Вже появилося нове число „Українського Історика" присвячене 10 - літтю журналу зі статтями Л. Винара, О. Домбровського, О. Оглоблина, Я. Пастернака, Б. Винара, Б. Мартоса, Л. Шанковського, Сенютовича, Бережного, Н. Полонської-Василенко, М. Т. Мацькова і інших авторів. У цьому числі започатковано друк неопублікованих листів Сергія Єфремова до Чикаленка за редакцією М. Антоновича. Крім того поміщено покажчик змісту до „Українського Історика" за роки 1963 до1973. Ціна ювілейного числа 8 дол. (річна предплата журналу виносить 12.00 дол.).

До друку вже здано працю проф. Я. Пастернака про ранних слов'ян. Ця важлива студія появиться в короткому часі. Крім того незадовго буде здана до друку англомовна бібліографія історії України, підготовляється спеціяльний збірник присвячений питанням періодизації і термінології Східньо-Европейської історії, і ціла низка інших важливих публікацій. Також збільшено розмір „Українського Історика". Всі ці проекти можна буде зреалізувати, якщо одержиться повну матеріяльну піддержку від української громади.

Видавничий Фонд „Українського Історика".

У 1973 році розпочато збірку на ювілейний видавничий фонд У.І. з наміром зібрати щонайменше 50 тисяч долярів для реалізації головніших публікацій УІТ. До тепер жертводавці зложили або здеклярували 11.368 дол. Отже не зібрано навіть четвертої частини запляннованої суми. Тому вирішено продовжати збіркову акцію УІТ протягом 1974 року. Це перший раз УІТ звернулося до українського громадянства з просьбою допомогти українським історикам у відповідальній роботі. Ідеться про дальшу розбудову української національної історіографії, що її репрезентантом являється Історичне Товариство. Кожний свідомий українець повинен стати будівничим незалежної української історичної науки.

Жертводавці, які зложать 500 дол. або більше стають фундаторами „Українського Історика" і доживотними членами УІТ. Вони одержують усі видання Товариства. Меценатами У.І стають жертводавці, які зложать даток в сумі 300 до 500 дол. Третю категорію жертводавців становлять добродії У.І., які складають пожертву від 100 до 300 дол. Прихильники У.І. є жертводавці, які зложать пожертву 100 дол. або менше. Ще раз апелюємо до громадянства зложити одноразову дотацію і включитися в розбудову історичної науки. Пожертви можна виплачувати ратами на слідуючу адресу:
видавництв на адресу:
„The Ukrainian Historian" P. O. Box 312, Kent, Ohio 44240.

Звернення до українських видавництв

Просимо надсилати усі видання для реєстрації в „Українському Історику". Ми стараємося на сторінках журналу рецензувати усі важливіщі видання, а рівночасно реєструвати їх у бібліографічному відділі журналу. Дуже важливо, щоб не було прогалин у нашому бібліограф. реєстрі.

Архівні матеріяли

Звертаємося до громадянства з просьбою надсилати матеріяли про життя і діяльність українських Історикiв. Ідеться про спогади, світлини, друковані твори і інші матеріяли. Хочби для прикладу згадати І. Крип'якевича, І. Джиджору, і інших учнів М. Грушевського, істориків, які працювали в 1920-их і 30-их роках в Галичині і Великій Україні. Всі ці матеріяли зберігатимуться в Архіві УІТ, а деякі з них зможуть бути видруковані.

ТАРЗАН, Ч. 7115. Крисп розказує про своїх дітей

Я маю дівчину й хлопця, Іто, — в твоєму віці. Вони тепер ходять до школи... По суті, Іто, вони повинні незабаром приїхати додому!

Ой... школа!

Чи вони близнята, Петре?

Так, Тарзане! Пані Крисп померла при породі. — Ми осталися тут, бо вона так любила цю місцевість!..

Після трагедії вони піддали мені охоти та сили волі продовжувати цю працю... Ось і вони!

Здоров, Тату!